

женина, и гледаше да събси и да укастри програмата, която се готвеше да се даде на Порта та. Оште на тона прѣдварителнъ разговоръ концертъ ть пакъ показа, че съштествова. Програмата се измѣни доста отъ каквато бѣше, дори и английскити предложениа се намалиха доста. Най-много въпросъ ть за порѣчителство то съвсѣмъ изгуби първо то си значение.

Нъ прѣди да се отвори таа конференция, случиха се два епизода, които бѣха любопитни коментари на европейско то съгласие. Най-главний отъ тѣхъ е словото, което каза въ Райхштагъ германскій канцлеръ князь Бисмаркъ. Въ съштото врѣме князь Бисмаркъ спомена за светата работа, што брани Росина и за пълната солидарность на Германия въ таа работа; той даде оште да се разбере, че въ таа работа, която е толкова света и права, Германия остава напълно равнодушна, докль не се яветъ такъви интереси или такъви обстоятелства, въ които Германия може да види за себе си направо полза. Дѣто ште рече, въ споръ ть по таа работа гласъ ть на Германия или билъ или не билъ все едно. Само по едно врѣме баронъ Вертеръ зе страната на рускій пълномоштникъ, и протестира сретшта нѣкои турски прѣдложениа, които рускій пълномоштникъ бѣше склонилъ до нѣйдѣ да ги приеме.

Другий епизодъ бѣше чудно то, нечакано то, завистливо то и гърдливо то отнаसे на Австро-Унгария камъ Сърбина. Скарование то на една силна държава съ едно малко кнежество показаше, че Австро-Унгария иска да наплаши това кнежество и да му даде да разбере, кой е неговий силний съсѣдъ. Случката, што даде поводъ за това нѣшто, е оште по-характеристична. Добро то, което Австрийцити искаха да направетъ на нѣколко Българе, што ги носеха на единъ тѣхнъ самоплувъ да ги прѣдадатъ на Турцити, а тии излѣзоха на Бѣлградъ, показова, какво добро може да чакатъ християнети въ Турско отъ гласъ ть на Австриа въ европейскій концертъ.

Послѣднити дни отъ миналата година бѣха захванати съ засѣданията на конференцията. Турцити се приготоваха за неа както трѣбова; въ самий день, когато се отвори конференцията, тии провъзгласиха прочута та Митхадъ-пашова конституция. Турцити, като знааха добръ, какво значение има европейскій концертъ, зеха мастореси да се опитватъ надъ отстъпчивата дипломация, и въ съштото врѣме се готвеха бържѣ за война. Нъ тии сами по-лесно ште станатъ жртъва на заблуждение то, въ което са ги въвели тайнити съперничества и покрити интриги подъ маската на концертъ ть. За Турция войната въ никакъвъ случай не може да има добръ излазъ отъ лошо то си положение; нъ заслѣпени ти турски министри може наистина да са убѣдени, че нѣкои държави, както напрѣдъ, ште поддържатъ Турско за тѣхнъ интересъ. Нъ тии на-дали са способни да видатъ, че въ дипломатическата игра има различни роли, отъ които за Турция наздравно нѣма да има облага.

[Из М. В.]

